

ปรากฏการณ์ปะการังฟอกขาว เริ่มเป็นที่รู้จักในสังคมไทยพร้อมๆ กับคำว่าภาวะโลกร้อน อุณหภูมิน้ำทะเลที่สูงขึ้นทำให้ปะการังในทะเลไทยประสบปัญหาการฟอกขาวมากขึ้นทุกๆ ปี

จากการลงพื้นที่สำรวจแนวปะการังของ ผศ.ดร.สุชนา ขวณิชย์ ภาควิชาวิทยาศาสตร์ทางทะเล คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในบริเวณอำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี เมื่ออาทิตย์ที่ผ่านมาพบว่า

มี

การฟอกขาวของปะการังเป็นจำนวนมาก (ประมาณ 50-70% ของแนวปะการังทั้งหมด) ซึ่งนับเป็นการเกิดปรากฏการณ์ปะการังฟอกขาวที่กินพื้นที่มากที่สุดเท่าที่เคยเกิดขึ้นในทะเลฝั่งอ่าวไทย

ผศ.ดร.สุชนา กล่าวว่า ได้มีการติดตามสถานการณ์การฟอกขาวของปะการังอย่างต่อเนื่อง โดยพบว่าเมื่อประมาณ 2 สัปดาห์ก่อน (ประมาณต้นเดือนพฤษภาคม) เริ่มเกิดปรากฏการณ์ปะการังฟอกขาวขึ้น ที่แนวปะการังฝั่งอันดามัน และจากนั้นอีกหนึ่งสัปดาห์ถัดมา แนวปะการังในทะเลฝั่งอ่าวไทยก็เริ่มมีการฟอกขาวเกิดขึ้น และจากการไปสำรวจครั้งล่าสุด เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม พบว่าการฟอกขาวของปะการังในบริเวณอำเภอสตูลมีการขยายพื้นที่มากขึ้น และเกิดขึ้นกับแนวปะการังทุกแห่งในบริเวณดังกล่าว นอกจากนี้ ยังเกิดการฟอกขาวขึ้นในหอยมือเสืออีกด้วย

ทั้งนี้จากการวิเคราะห์ปัจจัยการเกิดปรากฏการณ์ดังกล่าว พบว่าเกิดจากอุณหภูมิของน้ำทะเลที่ขึ้นสูงกว่าปกติ จากเดิมที่มีอุณหภูมิ 30-31 องศาเซลเซียส เพิ่มขึ้นเป็น 32-33 องศาเซลเซียส โดยคาดว่าอาจมีสาเหตุมาจากอากาศที่ค่อนข้างร้อนจัดในช่วงที่ผ่านมา หรืออาจมีกระแสน้ำอุ่นพัดเข้ามาในอ่าวไทย ซึ่งเป็นสาเหตุเดียวกับการเกิดปรากฏการณ์ฟอกขาวในทะเลฝั่งอันดามัน

อุณหภูมิน้ำทะเลที่เพิ่มขึ้นนี้ส่งผลให้สาหร่ายซูแซนเทลลีที่อาศัยอยู่ในปะการังและทำให้ปะการังมีสีส้ม หนีออกมาจากปะการัง ทำให้ปะการังกลายเป็นสีขาว เช่นเดียวกับกรณีของหอยมือเสือ ซึ่งเป็นหอยที่มีสาหร่ายซูแซนเทลลีฝังตัวอยู่ในเนื้อเยื่อของหอย อุณหภูมิที่สูงขึ้นทำให้สาหร่ายชนิดนี้หนีออกมาจากเนื้อเยื่อหอย ทำให้เนื้อเยื่อหอยกลายเป็นสีขาว

อย่างไรก็ดี เมื่อเกิดการฟอกขาวแล้วปะการังจะยังไม่ตายทันที แต่จะอ่อนแอและมีชีวิตอยู่ได้อีก 2-3 สัปดาห์ หากอุณหภูมิน้ำทะเลหรือสภาพแวดล้อมกลับคืนสู่สภาพปกติปะการังจะสามารถปรับสภาพและฟื้นตัวได้ ดังนั้น หากในช่วง 2-3 สัปดาห์ข้างหน้าอากาศมีอุณหภูมิลดลง หรือ มีฝนตกลงมาเล็กน้อย จะช่วยให้อุณหภูมิน้ำทะเลลดลง และมีโอกาสที่ปะการังจะกลับมามีชีวิตและสีส้มได้อีกครั้ง

สำหรับในพื้นที่ที่เป็นสถานที่ท่องเที่ยว ควรลดหรืองดกิจกรรมท่องเที่ยวทางทะเล เพื่อช่วยลดมลพิษที่จะถูกปล่อยลงสู่ทะเล และให้เวลาปะการังได้มีการปรับตัวกลับคืนสู่สภาพเดิม

ข้อมูล/ภาพ จาก ผศ.ดร.สุชนา ชวนิชย์

เรียบเรียงโดย โครงการ BRT